
ΘΕΜΑ : Ομιλία του προέδρου της ΔΗΜΑΡ, Φώτη Κουβέλη, στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση με αντικείμενο «Τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου».

Ο αγροτικός κόσμος της χώρας βιώνει και αυτός την 5χρονη ύφεση, τη δραματική κατάσταση της χώρας μας.

Η μείωση του εισοδήματος των αγροτών οφείλεται στην ταυτόχρονη επίδραση δύο παραγόντων.

Ο πρώτος είναι η μεγάλη άνοδος του κόστους παραγωγής, που αυξήθηκε 18% τα τελευταία τρία χρόνια, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών της ενέργειας και των λιπασμάτων.

Ο δεύτερος είναι η τιμή παραγωγού που ορίζεται χαμηλά, την ίδια στιγμή βεβαίως που η τιμή για τον καταναλωτή είναι πολύ μεγαλύτερη. Μια διαφορά που δεν δικαιολογείται από ένα εύλογο κέρδος. Οι αγρότες πωλούν τα προϊόντα φτηνά και οι καταναλωτές τα πληρώνουν πανάκριβα. Η κατάσταση αυτή προφανώς δεν είναι άσχετη με τη δράση των μεσαζόντων στην διαδικασία διακίνησης αγροτικών προϊόντων.

Ταυτόχρονα, το νέο περιβάλλον της κρίσης μείωσε κατακόρυφα τη χρηματοδότηση των τραπεζών προς τη γεωργία. Βρισκόμαστε σε μια κατάσταση που αρκετοί αγρότες δεν μπορούν να ξεκινήσουν την παραγωγή τους.

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να κρίνεται και το ζήτημα των αντιδράσεων του αγροτικού κόσμου. Οι κινητοποιήσεις γίνονται στο έδαφος πραγματικών προβλημάτων. Όμως όλοι γνωρίζουμε ότι η περίοδος που διανύουμε είναι ειδική. Η δημοσιονομική στενότητα δημιουργεί περιορισμούς, που βεβαίως πρέπει να ξεπεράσουμε, αλλά αυτό μπορεί να γίνει με σταδιακές αλλαγές που θα επαναθεμελιώσουν την αγροτική παραγωγή και θα δημιουργήσουν νέα εισοδήματα.

Οι πρόσφατες αποφάσεις της κυβέρνησης επιχείρησαν να αντιμετωπίσουν τα οξυμμένα προβλήματα και τα αιτήματα των αγροτών στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας.

Η ΔΗΜΑΡ υποστηρίζει ότι πρέπει να υπάρξουν, στο πρόγραμμα προσαρμογής της χώρας, τροποποιήσεις μέτρων που δεν αποδίδουν και συμπληρώσεις με νέα μέτρα, με σκοπό να ενισχυθεί η πραγματική οικονομία και να λειτουργήσουν αναπτυξιακές διαδικασίες. Το ίδιο λέμε και για τα αγροτικά θέματα.

Πρέπει να υποστηριχθούν οι αγρότες με τρόπο που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας και στη βελτίωση του εισοδήματος των αγροτών.

Όχι μόνο πρέπει να μείνουν οι αγρότες στην αγροτική παραγωγή, αλλά σε αυτήν πρέπει να ενταχθούν και άλλοι. Μας βρίσκει αντίθετους η πολιτική που περιγράφει ένα πλήρες αδιέξοδο και ένα καταστροφικό μέλλον. Ναι, υπάρχουν προβλήματα, αλλά η πολιτική δεν μπορεί να οικοδομείται στην εκμετάλλευση τους προς ίδιον όφελος. Όχι, δεν θα φύγει ο κόσμος από τα χωράφια, ούτε θα πάει στο εξωτερικό. Θα αλλάξουμε τις συνθήκες και θα οδηγήσουμε τη χώρα στη σταθεροποίηση, στην ανάπτυξη και στη διάχυση των ωφελειών από αυτήν.

Έτσι αντιμετωπίζουμε εμείς τα αιτήματα των αγροτών και όχι με ψηφοθηρική λογική. Δεν χαϊδεύουμε αυτιά και δεν πιστεύουμε ότι μπορούν να υπάρξουν βιώσιμα εισοδήματα με τη διατήρηση παθογόνων καταστάσεων του παρελθόντος.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια για ρυθμίσεις που θα μειώνουν το κόστος παραγωγής και θα βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής αγροτικής οικονομίας. Τέτοια μέτρα είναι:

- ✓ Η θέσπιση αγροτικού πετρελαίου κίνησης με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως τις στρεμματικές ανάγκες και το είδος της καλλιέργειας.
- ✓ Η μείωση της τιμής του αγροτικού ηλεκτρικού ρεύματος με την καθιέρωση ειδικού αγροτικού τιμολογίου. Σε κάθε περίπτωση το αγροτικό νυχτερινό τιμολόγιο πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για 12 ώρες.
- ✓ Η εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος μείωση του ΦΠΑ σε χαμηλά κλιμάκια για τα αγροτικά εφόδια, όπως σπόροι, λιπάσματα, φυτοφάρμακα και ζωοτροφές. Σε σχέση με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τα αγροεφόδια πρέπει να ιδρυθεί Παρατηρητήριο Τιμών, το οποίο θα παρακολουθεί τις τιμές και με αγορανομικές διατάξεις θα καθορίζει αυτές στο μέσο όρο των δυο χαμηλότερων τιμών της νότιας ζώνης της Ε.Ε.

Πολύ σημαντικό όμως ζήτημα είναι και το θέμα της συνταξιοδότησης των αγροτών. Οι γεννηθέντες του 1948 και 1949, που είχαν ενταχθεί στο μέτρο της πρόωρης συνταξιοδότησης είναι πραγματικά εγκλωβισμένοι, καθώς έχουν δώσει τα χωράφια τους στο πλαίσιο του μέτρου της πρόωρης συνταξιοδότησης και τώρα

πρέπει να περιμένουν άλλα 2 έτη έως τα 67. Για τους αγρότες αυτούς διεκδικούμε άμεσα τη λύση του προβλήματος, η οποία θεωρούμε ότι είναι εφικτή. Παρόμοια ρύθμιση πρέπει να υπάρξει και για τους αλιείς. Επιπρόσθετα, οι αγρότες, εφόσον έχουν συμπληρώσει 40 χρόνια ασφάλισης, να έχουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης στο 62ο έτος της ηλικίας. Η αγροτική δουλειά και ο αγροτικός κάματος δεν επιτρέπει δουλειά πάνω από ορισμένη ηλικία.

Κρίσιμο ζήτημα για το εισόδημα των αγροτών αλλά και την προστασία του καταναλωτή είναι η εξυγιαντική παρέμβαση στο κύκλωμα εμπορίας και διακίνησης προϊόντων. Η διατήρηση λογιστικών βιβλίων εσόδων – εξόδων θα βοηθήσει σημαντικά στην εξυγίανση του εμπορίου και θα προστατεύσει τον ίδιο τον αγρότη από παράνομες και αθέμιτες διαδικασίες της εμπορίας. Το υπό κατάρτιση Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων πρέπει άμεσα να τεθεί σε λειτουργία. Συνιστά χρήσιμο εργαλείο για την προστασία των αγροτών από τις κακές εμπορικές πρακτικές.

Η ελληνική ύπαιθρος μπορεί και πρέπει να στηρίξει παραγωγικά έναν ποιοτικό και ανταγωνιστικό αγροδιατροφικό τομέα. Αυτό απαιτεί την εξυγίανση των εγχώριων αγορών και την ανάκτηση από πλευράς του κράτους του ρυθμιστικού του ρόλου στην ισορροπία ισχύος μεταξύ αγροτών – εμπορίου και βιομηχανίας. Αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα η ορθή λειτουργία των κανόνων ανταγωνισμού και η πάταξη της κάθε είδους κερδοσκοπίας που λειτουργεί είτε στον χώρο της προμήθειας των αγροτικών εφοδίων είτε στο χώρο της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Το θεσμικό πλαίσιο, όπου υπάρχει, πρέπει και να εφαρμοστεί και να καλυφθούν τα νομικά κενά του. Το κράτος θα πρέπει να εγγυηθεί την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Ένας βασικός στόχος που είχαμε θέσει ήταν διεκδίκηση του μέγιστου δυνατού προϋπολογισμού για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική. Τα αποτελέσματα της Συνόδου Κορυφής για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 ήταν ικανοποιητικά για τον αγροτικό τομέα της χώρας μας. Το στοιχείο αυτό είναι αρκετά ενθαρρυντικό, με το δεδομένο ότι θα υπάρχει χρηματοδότηση για την προώθηση αναπτυξιακών δράσεων στην ελληνική ύπαιθρο, με στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Το ζήτημα της διαχείρισης των πόρων με σύνεση και με τρόπο που θα αυξάνει την ανταγωνιστικότητα και την εγχώρια προστιθέμενη αξία, πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά και ολοκληρωμένα.

Χθες συζητήθηκε στη Βουλή η επίκαιρη επερώτηση της Δημοκρατικής Αριστεράς για τη λήψη έκτακτων μέτρων υποστήριξης των ανέργων, ιδιαίτερα των ομάδων

υψηλού κινδύνου, όπως οι άνεργοι που ζουν σε νοικοκυριά στα οποία δεν υπάρχει ενήλικας εργαζόμενος, οι μακροχρόνια άνεργοι με παρωχημένες ειδικότητες, οι άνεργοι άνω των 55 ετών. Επισημάνουμε την ανάγκη να υπάρξει χρηματοδότηση των δράσεων υποστήριξης, με αναπροσανατολισμό των πόρων του ΕΣΠΑ και αξιοποίηση της εισφοράς κοινωνικής αλληλεγγύης.

Τα μέτρα αυτά είναι άκρως απαραίτητα. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να υπάρξει προώθηση του νέου αναπτυξιακού μοντέλου της χώρας, να δημιουργηθούν δουλειές σε τομείς διεθνώς εμπορευσίμων αγαθών. Η αγροτική παραγωγή είναι ένας τομέας που πρέπει να κρατήσει τους νέους και να προσελκύσει και άλλους στη βάση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που πρέπει άμεσα να οριστικοποιηθεί από την κυβέρνηση. Το σχέδιο αυτό πρέπει να περιλαμβάνει όλως τις παραμέτρους, όπως η παροχή γης, η υποδοχή, η αρχική χρηματοδοτική στήριξη, η σύντομη εκπαίδευση και υποστήριξη στη έναρξη της δραστηριότητας.

Στην προγραμματική συμφωνία γίνεται σαφής αναφορά για δημιουργία νέων χρηματοδοτικών μέσων και ίδρυση ταμείου ενίσχυσης αγροτών και αγροτικών επιχειρήσεων. Πρόσφατα ανέφερα την ανάγκη προγραμματικής συμφωνίας κυβέρνησης – τραπεζών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε σωστή κατεύθυνση η ενεργοποίηση ειδικού Ταμείου με την επωνυμία «Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας», με το οποίο επιδιώκεται να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα μέσω της χορήγησης χαμηλότοκων δανείων από τις τράπεζες στους δικαιούχους των επενδυτικών μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Οι τράπεζες πρέπει να δραστηριοποιηθούν και να υποχρεωθούν σε αυτή την κατεύθυνση.

Στα θετικά στοιχεία συμπεριλαμβάνεται η εξέλιξη στην αξιολόγηση και έγκριση των επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης. Πρόκειται για περισσότερα από 7000 επενδυτικά σχέδια βελτίωσης δημόσιας δαπάνης 670 εκ. ευρώ, τα οποία μέχρι το καλοκαίρι και για περισσότερο από ένα (1) έτος δεν είχαν καν αξιολογηθεί. Μέσα σε διάστημα μόλις 5 μηνών έχουν αξιολογηθεί όλα, ενώ ήδη έχουν εγκριθεί περισσότερα από 2.000 σχέδια.

Η μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό συνεχίζει να είναι πρώτιστος στόχος. Απαιτείται όμως λήψη συγκεκριμένων δράσεων προς την κατεύθυνση αυτή.

Δύο σημαντικά θέματα είναι η λειτουργία συμβατικών και ηλεκτρονικών δημοπρατηρίων και η ενίσχυση της συμβολοιακής γεωργίας. Για τα θέματα αυτά, οι όποιες δράσεις σχεδιάζονται πρέπει να επισπευσθούν άμεσα.

Για τον εκσυγχρονισμό και εξυγίανση των συνεταιρισμών, θα πρέπει το Υπουργείο να επισπεύσει τη διαδικασία των όποιων αλλαγών έχει μελετήσει και σχεδιάζει να υλοποιήσει σχετικά με το νόμο για τους συνεταιρισμούς. Στο πλαίσιο της εξυγίανσης, είναι σε σωστή κατεύθυνση και οι έλεγχοι που γίνονται στις οργανώσεις ώστε να υπάρχει πλήρης διαφάνεια.

Υποστηρίζουμε τον αναντικατάστατο ρόλο των συλλογικών οργανώσεων και την δράση τους ως συλλογικών οικονομικών επιχειρήσεων των παραγωγών.

Η ελληνική γεωργία μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει στρατηγικό ρόλο στην έξοδο της Ελλάδας από την οικονομική κρίση, αποτελώντας έναν από τους σημαντικότερους μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

Στην προσπάθεια να απαντήσουμε θετικά στα προβλήματα του αγροτικού κόσμου και της ελληνικής υπαίθρου, οφείλουμε να διαμορφώσουμε ένα πλαίσιο αρχών και πολιτικών, με σαφείς στόχους και προτεραιότητες, που εμφανίζουν συνέργια και βοηθούν τόσο την προσαρμογή της ελληνικής γεωργίας στο περιβάλλον της νέας ΚΑΠ, όσο και στην ανασύνθεση του κοινωνικού ιστού της ελληνικής υπαίθρου.

Στόχοι πρέπει να είναι

- ✓ Η ανάπτυξη της υπαίθρου στη βάση ενός νέου προτύπου, το οποίο θα αναγνωρίζει τη διασύνδεση της οικονομίας και της παραγωγής με τα φυσικά οικοσυστήματα.
 - ✓ Η στροφή σε μια γεωργία που τα προϊόντα της θα είναι ποιοτικά και η οποία θα μπορεί να υποστηρίξει και να συνδυαστεί με άλλες τοπικές αναπτυξιακές δράσεις, όπως ο τουρισμός της υπαίθρου.
 - ✓ Η "προτυποποίηση" του παραδοσιακού τρόπου παραγωγής των προϊόντων μας και η δημιουργία κινήτρων για την στήριξη της πράσινης επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της απασχόλησης.
 - ✓ Η σύνδεση των επιδοτήσεων με την παραγωγή, την ποιότητα των προϊόντων και τις ορθές γεωργικές πρακτικές και την ανάπτυξη ενός περισσότερο ευέλικτου, διαφανούς και απλοποιημένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου για την καταβολή των ενισχύσεων.
-

- ✓ Η προώθηση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα με μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής, εξυγίανσης του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων, προστασίας της αγροτικής γης, με σαφή καθορισμό των χρήσεών της, αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών και της συμβολαιακής γεωργίας.
- ✓ Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος εκπαίδευσης, τεχνικοοικονομικής συμβουλευτικής στήριξης των αγροτών και σύνδεσης με την έρευνα.
- ✓ Η στήριξη της συνεταιριστικής και γενικότερα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο αγροτικό τομέα.

Στην ύπαιθρο, τον κοινωνικό ιστό που συνθέτουν μικρές πόλεις και χωριά σε όλη την επικράτεια, η αγροτική δραστηριότητα ήταν κυρίαρχη. Σήμερα δεν αρκεί για να δώσει από μόνη της το επιθυμητό επίπεδο απασχόλησης και εισοδήματος σε όλους τους κατοίκους της.

Η μετατροπή του αγροτικού τομέα σε δυναμικό μοχλό ανάπτυξης, αλλά και η δημιουργία εισοδημάτων, σε συνδυασμό και με δραστηριότητες πέραν της αγροτικής παραγωγής, θα πρέπει να είναι οι στόχοι της οικονομίας της υπαίθρου.

Στις μικρές πόλεις και στα χωριά πρέπει να υπάρχει ποιότητα ζωής που θα συγκρατήσει και προσελκύσει ακμαίο δημογραφικά πληθυσμό.

Να υποστηρίξουμε επαγγελματίες αγρότες.

Να ανοίξουμε προοπτικές στους νέους.

Να εγγυηθούμε ασφάλεια και φροντίδα στις ηλικίες αγροτών που ολοκληρώνουν τον παραγωγικό τους κύκλο.

Το τοπίο αλλάζει. Σήμερα, τα μέτρα για την ανάπτυξη και στήριξη της υπαίθρου πρέπει να ξεφύγουν από το πλαίσιο και το μοντέλο του παρελθόντος. Αυτό το μοντέλο πρέπει να αλλάξει. Και γι' αυτή την αλλαγή, στηρίζοντας τον αγρότη, η ΔΗΜΑΡ επιμένει, σταθερά και συστηματικά.
